

SAVDO KORXONASI UCHUN AXBOROT TIZIMINI ISHLAB CHIQUISH AMALIY VOSITALARI VA IMKONIYATLARI TAHLILI

Atamuratova Shaxsanem Turdimuratovna

talaba

Bazarbayeva Umida Xamid qizi

*Talaba Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari
universiteti Nukus filiali*

Savdo korxonasi uchun axborot tizimini ishlab chiqishda hal qilinishi kerak bo'lgan muhim vazifa - bu bosh ofis dasturlari va do'konlar tarmog'i o'rtasida ma'lumot almashishdir. Ma'lumot uzatish tizimning ushbu qismlari o'rtasida aniq sodir bo'ladi. Tovarlarni kassadan sotish to'g'risidagi ma'lumotlar savdo nuqtalaridan keladi. Tovarlarni assortimenti, ularning narxlari, shuningdek, tovarlarni sotishning turli shartlari to'g'risidagi ma'lumotlar asosiy ofisdan savdo nuqtalariga uzatiladi. Shuning uchun ham mazkur mavzu bugungi kunning dolzarb mavzularidan biri bo'lib hisoblanadi. Mavzuning dolzarbligini hisobga olgan holda mazkur bitiruv malakaviy ishida qurilish materiallari do'konidagi mahsulotlarning hisobini yuritish va sotish jarayonini boshqarish tizimini ishlab chiqish masalasi qarab chiqilgan.

Ushbu bosqich ma'lumotlar bazasini kontseptual loyihalashning dastlabki bosqichidir. Ma'lumotlar bazasi dizayni tashkilotning ma'lumotlar bazasi xizmat ko'rsatadigan qismi haqidagi ma'lumotlarga asoslanadi.

Axborotga bo'lgan ehtiyoj anketalar, kompaniya rahbarlari va xodimlarining so'rovlari, korxonada faoliyatini kuzatish, shuningdek, kompaniya hozirda foydalanayotgan hisobotlar va shakllar yordamida aniqlanadi.

Ushbu bosqichda o'zingiz uchun muhim moddiy ob'ektlar harakati modelini yaratish va ish jarayonini tushunish kerak. Har bir hujjat uchun foydalanish chastotasini belgilash, tanlangan funktsiyalarni bajarish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni aniqlash kerak (mavjud va rejalashtirilgan hujjatlarni tahlil qilish orqali ular har bir ma'lumot elementi qanday olinganligi, kim tomonidan olinganligi, qaerdan olinganligini aniqlaydilar. keyinchalik ishlatiladi, kim tomonidan boshqariladi).

Ma'lumotlarning takrorlanishiga, noto'g'ri ma'lumotlarning paydo bo'lish ehtimoli va ularning paydo bo'lishiga olib keladigan sabablarga eng katta e'tibor berilishi kerak. Shuningdek, ushbu bosqichda yaratilayotgan ma'lumotlar bazasining umumiy parametrlarini taqdim etish maqsadga muvofiqdir.

Natijada, har bir muhim dastur sohasi va foydalanuvchilar guruhi to'g'risida to'plangan ma'lumotlar quyidagi komponentlarni o'z ichiga olishi kerak: manba va yaratilgan hujjatlar, amalga oshirilayotgan operatsiyalarning tafsilotlari va ularning ustuvorliklari bilan talablar ro'yxati. Ushbu barcha ma'lumotlarga asoslanib, foydalanuvchi talablari spetsifikatsiyalari korxonada faoliyatini turli nuqtai nazardan tavsiflovchi hujjatlar to'plami shaklida tuziladi.

Ushbu bosqichda to'plangan ma'lumotlarning rasmiylashtirilishi, masalan, tarkibiy tahlil va loyihalash texnologiyasi, ma'lumotlar oqimi diagrammalari va kirish-jarayon-chiqish grafiklarini o'z ichiga olgan talablarni spetsifikatsiya qilish usullaridan foydalanish orqali kuchaytirilishi mumkin.

Noto'g'ri yoki to'liq bo'lmagan funktsional tizimlar faqat foydalanuvchilarni bezovta qilishi va haddan tashqari ko'paygan funktsiyalar to'plami tizimni sezilarli darajada murakkablashtirishi sababli, ma'lumotlar bazasini ishlab chiqish jarayonida ushbu bosqichning ahamiyatini ortiqcha baholab bo'lmaydi.ss

Axborot tizimi uchun qo'yiladigan asosiy talablar:

- 1) integratsiyalashuv - tizimning yangi ulangan komponentlar yoki quyi tizimlar bilan o'zaro ta'sir qilish qobiliyati;
- 2) masshtablilik - tizim resurslari va ishlab chiqarish imkoniyatlarini kengaytirish imkoniyati;
- 3) nazorat qilish imkoniyati - tizimni moslashuvchan boshqarish imkoniyati;
- 4) moslashuvchanlik - tizimning muayyan predmet sohasi sharoitlariga moslashish qobiliyati;
- 5) qulaylik - tizimga kiritilgan funktsiyalarni amalga oshirish imkoniyati;
- 6) reaktivlik - tizimning ichki va tashqi ta'sirlarga javob berish qobiliyati;
- 7) xavfsizlik - ruxsatsiz kirish natijasida tizimning yo'q qilinishini oldini olish qobiliyati.

Axborot tizimi foydalanuvchilarning ehtiyojlarini qondirish qobiliyatini tavsiflovchi xususiyatlar to'plami bilan belgilanadi. Axborot tizimi sifatining funktsional, iqtisodiy va operatsion ko'rsatkichlarini taqsimlash. Funktsional ko'rsatkichlar xarakterlanadi: Axborot tizimining funktsional to'liqligi, moslashuvchanligi va to'g'riligi. Iqtisodiy ko'rsatkichlar - bu axborot tizimini yaratish yoki sotib olish xarajatlari, uni amalga oshirish va ishlatish xarajatlari, axborot tizimi faoliyatidan olingan samara. Operatsion - bu tarmoqda ishlash qobiliyatini tavsiflovchi, o'rnatishning qulayligi va soddaligini, dasturiy ta'minotning ishonchliligini, ishlab chiqish qulayligini, yordam sifati va foydalanuvchi interfeysini, himoya qilish qobiliyatini tavsiflovchi texnik vositalarga qo'yiladigan talablar to'plamini belgilaydigan ko'rsatkichlar. ma'lumotlar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Автоматизированные информационные технологии в экономике: учебник/ Под ред.проф.Г.А.Титоренко - М.:ЮНИТИ, 2007.-399с.
2. Теория экономических информационных систем: Учебник. А.И. Мишенин - М.: Финансы и статистика, 2006. - 240с.
3. Елисеев В. Ладыженский Г. Введение в Интранет. Системы Управления Базами Данных - М.- 2006.
4. Информационные системы: Учебник для вузов / В.Н.Петров.- СПб.: Питер, 2007. - 687с.

5. Томсон Л. Веллинг Л. Разработка web-приложений на PHP и MySQL- СПб.: ООО "ДиаСофтЮП", 2008. - 672с.

